Česká próza od konce 1. světové války do konce 2. světové války

- Expresionismus
  - nejvíce se rozvinul v Německu během 1. svět. války
  - hrůza, bezmoc, deprese, úzkost, strach
  - u nás - kořeny v Brně „Literární skupina“ – formovala se kolem časopisu „Host“
    - vůdčí osobnost František Götz
  - expresionismus se bude promítat do existencialismu
  - Lev Blatný – typický představitel českého expresionismu – dílo „Ko-ko-dák“

  - Richard Weiner (1884-1937)
    - autor náročný na četbu .. jeho díla jsou založena na jazykovém experimentu
    - chemický inženýr – chvíli se tomuto povolání věnoval .. od roku 1912 se začal věnovat pouze literatuře
    - během 1. války byl na Srbské frontě
      - 1915 se zhroutil .. musel být suspendován (přerušil vojenskou službu a už se tam nevrátil, poté se stal pařížským spisovatelem novin) .. valnou část života prožil v cizině
    - celé jeho dílo je determinováno 1. svět. válkou .. hrůzou, kterou v ní zažil .. hrdinové jsou rozpolcení, vykolejení z normálního běhu života (nemohou najít cestu norm. žití…) .. důvěra v lidský rozum je zatlačena do kouta – není téměř žádná
      - duševní onemocnění se s ním táhlo až do smrti
    - motivy:
      - muka .. neřesti .. rozpad .. osamocenost .. beznaděj .. nejistota
    - skvělý povídkář:
      - Škleb, Litice .. soubor Hra doopravdy

  - Ladislav Klíma (1878-1928)
    - spisovatel a filozof .. spiritualista .. napsal spoustu esejí .. velice často námětem knih jsou výstřední duševní stavy .. často nás zavádí do oblastí snů a halucinací, ocitáme se ve velice děsivých dějích, fantazijních dějích ..
    - rodák z Domažlic
    - ve 3. ročníku na gymplu si dovolil urazit Habsburskou monarchii – za to byl vyloučen ze všech škol Habsburských monarchií .. nakonec dostudoval v chorvatském Záhřebu
    - dědictví po matce .. poté se nastěhoval k otci .. poté se nechal živit od svých obdivovatelů/příznivců (mezi nimi i Otokar Březina) .. bydlel v Praze na Vysočanech v hotelovém pokoji = dobří sponzoři .. zde se věnoval svojí filozofii .. nenacházela dostatečné množství příznivců, proto začal hodně pít alkohol
    - samotář .. společnost nevyhledával a ona nevyhledávala jeho
      - ignoroval ji .. a morálku také
    - svou filozofii praktikoval sám na sobě .. experimentování, které dokázal vést až ke krajnosti – pojídal krysy .. schválně spal v zimě v nevytápěné místnosti .. přivodil si křeče a neoblečený se v křečích dokázal svíjet na sněhu
      - všechny tyto pokusy potřebují vůli .. chtěl sám sobě dokázat, že síla vůle je opravdu veliká
      - já = Já = Bůh = Volnost!
    - svět je pro něj duševním stavem .. absolutní hříčkou vůle
    - zvrácená erotika .. hororové pasáže
    - tvůrce moderní evropské literatury
    - Utrpení knížete Sternenhocha – groteskní romaneto
      - ukázka:
        - šílenost, abnormálnost, zvrhlost

        - romaneto – malý román .. nese prvky tajemna .. předkládá situace, které jsou zdánlivě neřešitelné/nerozluštitelné, aby nás v závěru autor přesvědčil, že se dá vyřešit – na základě rozumové/racionální/mnohdy až vědecké
        - u Klímy nemůžeme čekat nějaké racionální rozluštění/rozpletení zápletky
        - groteskní – prolínání vznešenosti a zvrhlosti, vysoký styl a šílenost
        - krása – hledá krásu v ošklivosti (Bodlaire, Verlain)
        - autorova poetika – (poetika = výstavba literárního díla) atmosféra démonická, hrůzostrašná .. černý humor
        - subjektivní kategorie krásy – každému se líbí něco jiného .. autor se nás snaží fascinovat (ať už pozitivně nebo negativně)
        - hlavní postava:

- Josef Váchal (1884-1969)
    - literární i výtvarní umělec .. svérázný .. dělal vynikající grafiky, řezbář, typograf ..
    - Portmanův domek – sám si ho vyzdobil .. na stěně ďáblové…
    - studoval stará náboženství, který prošel obrovským množstvím sekt, aby vše vyzkoušel na vlastní kůži
    - provokatér .. provokativně interpretuje náboženství .. libuje si v interpretaci erotiky .. balancuje na hranici vážnosti a humoru
    - Krvavý román
        - chtěl napsat ideální horor .. tento román si sám doplnil obrázky
        - označil ho sám za groteskní a satirický
        - Rozbor:
            - jedná se o detektivní/expresionistický/hororový román
            - archaismy .. knižní výrazy - aby to navodilo tajemnou, starobylou, strašidelnou atmosféru .. nelogické uspořádání slov - inverze .. er-forma ..
            - gajsti - duchové, duchovno .. zaoupěv - .. komnáta - místnost
            - gradace - pomocí krátkých jednoduchých vět .. zrychlování
            - Eduard Fiker - zakladatel, Emil Vachek, E. Poe - zahraniční vzor…
            - zakladatel Váchal, Klíma, Ladislav Fuks - Spalovač mrtvol .. napínavost, strašidelnost, tajemno, mystično, absurdita, perverze .. Poe

- Jan Weiss (1892-1972)
    - jeden ze zakladatelů české sci-fi
    - expresionista, ale blíží se to surrealismu
    - romanopisec, povídkář
    - vynikající fabulátor (fábule) – umí dobře konstruovat děj, je to vynikající vypravěč
        - jeho knihy jsou plné snů, halucinací, chorobných vizí
        - jeho obrazotvornost nezná meze (E.A.Poe – větší)
    - kniha Dům o tisíci patrech
        - jedná se o obludný mrakodrap .. fantastický příběh .. mrakodrap je sídlem upíra, který je zvrácený, pokřivený, vymýšlí ďábelské vynálezy – těmi zotročuje svět
        - zmizely krásné ženy – detektiv je hledá a ocitne se v této říši .. je snem toho zajatce .. zmítá se v tyfové horečce

7.9.

- Legionářská literatura
    - legie, legionáři - sběhové, dobrovolní přeběhlíci .. vojáci, kteří se přidali k Rusům
    - tuto literaturu psali přímí legionáři, účastníci…
    - dobrý historický pramen
    - všichni legionáři nebyli stejní: krajně-pravicová / krajně-levicová skupina / něco mezi…

- pravicové:
    - Rudolf Medek
        - populární meziválečný autor .. dnes méně čtený .. povýšen do hodnosti generála
        - románová pentalogie/anabáze (strastiplná cesta, cesta plná překážek .. popisuje život legií)
        - velice dobře vylíčena bitva u Sborova .. je u něj vidět velký Jiráskův vliv
        - drama Plukovník Švec
            - uvedeno v ND .. skutečný příběh plukovníka .. když už byl v koncích, tak spáchal sebevraždu .. člověk, který si neporadil se svým mužstvem, raději volil smrt - zbabělec, srab… polemiku to vzbudilo…
    - František Langer
        - dramatik židovského původu
        - povídková kronika legií Železný vlk
        - hra = drama Jízdní hlídka
            - příběh nepočetné skupiny jezdců, kteří bojují proti obrovské přesile rudých
    - Josef Kopta
        - patřil mezi oblíbené mezi-válečné autory zvlášť u dívek a žen
        - trilogie Třetí rota
            - osudy českých legií .. jeho pohled na ruskou revoluci

8.9.

- Jaroslav Hašek
    - obrovský bohém, hospodský povaleč .. ocitl se na gymnáziu, kde neprospíval a musel ho opustit .. vyučil se drogistou (prodavač v drogerii), pracoval v bance .. žádné povolání ho nenaplňovalo, nebylo pro něj dost dobré .. tulák .. živil se obchodem se psy .. několikrát zatčen .. byl recesista
    - na počátku století byl zanícený anarchista (neuznávají stát, jsou proti uspořádání, velice silní antimilitaristé - neuznávají vojnu, soudy… boří to staré, ale nepředkládají něco nového)
    - nakonec skončil jako voják v československých legiích .. poté se přidal k Bolševikům - vstupuje do komunistické strany SSSR (Rudá armáda) - zastával vyšší funkci
    - napsal obrovské množství povídek .. některé pouze věnoval .. dochováno kolem 1200
    - Trampoty pana Tenkráta
    - Můj obchod se psy a jiné humoresky
    - Tři muži se žralokem
    - román Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války
        - nedokončená tetralogie .. pracoval na ní od 1921 do 1923 .. pokoušel se o dopsání románu
        - kreslený - Josef Lada .. film - Saša Rašilov (starší) a Rudolf Hrušínský

10.9.

- Rozbor:
    - na jedné straně absurdní nelidskost války vs. lidový humor (groteskní scény) .. není zde děj, díry jsou poskládány ze situací/nějaké střípky vystavěny na dialozích, na momentu, příhodě... děj se nevyvíjí
    - mísí se obě roviny (chytrák předstírající hloupost vs. hlupák, který nechápe autoritu, moc), mírumilovný, soucitný vs. naturalisticky cynický (dle situace, v které se octne), oddaný, bezstarostný, neuvědomuje si následky (co mu přijde slinou, to řekne)

- kurát Katze - alkoholik, gembléř - dluhy, proutník (děvkař)
    - měl by dávat útěchu, držet s davem…vůbec mu na vojácích nezáleží
- jazyková a situační komika .. je zde spousta postav (zalidněný román), děj nemá klíčový význam
- švejkovství - blbost .. Češi jsou tak vynalézaví, že najdou všude nějakou cestičku, jak problém obejít (i mimo zákony)
- vulgarismů je spousta .. ve vojenské terminologii .. „denunciant“ (latina) = udavač/donašeč .. „lajtnant“ (fr) = poručík .. „zupák“ (nj) = šikovatel vojenského útvaru (hanlivé) .. „kumpanie“ .. „oficír“
    - ve vztahu vojenské hantýrce…
- kvůli vulgarismů mu to vydavatelé nechtěli vydat… že by to musel nahradit „…“ .. reagoval: „no jo, ale to by byl celý román z teček.“
- lidé z jiných zemí to berou proto, že je tam ta absurdita války…
- literární typy (společně se Švejkem): Don Quijote .. Harpagon .. Oněgin
- Barbusse odsoudil válku naturalisticky, Hašek na to šel přes humor… výsledek stejný

- Levicově orientovaná literatura (společenská próza)
    - lidé, kteří věřili v sociální spravedlnost (chtěli za ni bojovat); ideály, za které stálo bojovat
    - Ivan Olbracht .. 6.1.1882-30.12.1952
        - vlastním jménem Kamil Zeman
        - levicově zaměřený český spisovatel, prozaik, publicista, novinář a překladatel německé prózy, národní umělec (1947)
        - studoval na gymnáziu ve Dvoře Králové, nedokončil VŠ v Praze ani Berlíně, kde se snažil o studia práv a filosofie
        - otec - spisovatel Antal Stašek (vlastním jménem Antonín Zeman)
        - manželka - Helena Malířová - česká novinářka, spisovatelka, publicistka a překladatelka
        - od roku 1905 působil jako redaktor Sociální demokracie ve Vídni v Dělnických listech, později v Praze v Právu lidu
        - roku 1921 vstoupil do KSČ a začal působit jako komunistický novinář, především v Rudém právu
        - za 1. republiky byl 2x vězněn za své příliš revoluční komunistické názory
        - v roce 1929 podepsal Manifest Sedmi, což byl protest sedmi umělců proti novým názorům Komunistické strany, a ze strany vystoupil
            - upnuli jsme se k Moskevskému/Bolševickému vzoru
            - Klement Gotvald
        - od roku 1931 pobýval v Podkarpatské Rusi (ještě k nám patřila, byla zaostalá, bída…), usadil se ve vesnici Koločava, kde shromažďoval materiál k připravovanému dílu
        - na Podkarpatské Rusi založil Komitét pro záchranu pracujícího lidu Podkarpatské Rusi, do kterého se přihlásilo mnoho osobností kulturního světa (např. František Xaver Šalda, Vítězslav Nezval)
        - Dílo:
            - velmi ovlivněno sociálními otázkami, socialismem a revoltou proti měšťácké společnosti
            - Podkarpatské Rusi a její problematice se věnoval celá 30. léta - toto období bývá považováno za vrchol jeho literární tvorby
            - díky jeho postavám, které se dostávají do vypjatých situací, a na nichž zkoumá jejich psychiku, se řadí také k psychologické literatuře
        - Olbrachtovo prozaické dílo může být členěno do tří etap:

- První etapu i pro další vývoj tvorby se stala charakteristickou postava zlého muže:
  - O zlých samotářích
    - Maxim Gorkij - bosácké povídky .. samotáři - na okraji společnosti, tuláci .. „o zlých“ - byli k tomu donuceni…
    - 1913, jde o tři povídky, všechny jsou o vyděděncích ze společnosti
    - Joska, Ferko a Paulína .. Rasík a pes .. Bratr Žák
  - Žalář nejtemnější
    - 1916, psychologický román o slepém muži, který z chorobné žárlivosti činí ze svého vnitřního osamocení svůj životní program - týrá všechny kolem sebe
    - hlavní postava Mach - bývali komisař, oslepl, domnívá se, že jeho
    - mladá žena mu musí být nevěrná (podezírá ji, zarytý egocentrik)
      - slepota = uvrhnut do žaláře…
  - Podivné přátelství herce Jesenina
    - 1919, román herecký, psychologický a válečný o dvou protikladných osobnostech
    - 2 hrdiny: Jesenin - intelektuál; Jan Veselý - živelný, intuitivní, prototyp romantického hrdiny
      - Jesenin spáchá sebevraždu, když se dozví, že je Jan mrtvý - ve válce .. protože za něj stále žehlil nějaké průsery
- Ve druhém období se snaží o syntézu, románovou reportáž a literaturu dokumentu
  - Devět veselých povídek z Rakouska i z republiky
    - 1927, v roce 1948 vydáno pod titulem Bejvávalo - humoristické a satirické povídky. Populární povídka Prstýnek byla zfilmována
  - Anna proletářka
    - 1928, román, v němž autor zachytil politické uvědomování venkovské dívky pod vlivem muže - dělníka v běhu politických událostí roku 1920
    - velmi špatné dílo, schematické, černobílé,…
  - Zamřížované zrcadlo
    - 1930, dokumentární reportážní próza s autobiografickým podkladem z ostravského vězení
      - kde byl vězněn
- Třetí etapa tvorby je ovlivněna Podkarpatskou Rusí, vesnicí Koločavou
  - Země beze jména
    - 1932, kniha reportáží zabývajících se sociální, politickou a národností problematikou Podkarpatské Rusi
  - Hory a staletí
    - 1935, kniha o rozšířených reporáží ze Země beze jména
  - Golet v údolí
    - 1937, povídkový triptych zachycuje izolovaný život pravověrných židů v Polaně
    - golet = izolovaná/uzavřená osada…
    - triptych = tři povídky
  - Zázrak s Julčou
    - tragikomická novela
  - Událost v mikve
    - tragikomická novela, mikve je rituální lázeň
  - O smutných očích Hany Karadžičové

- vrchol knihy. Dívka Hanele se zamiluje do křtěného žida, stane se jeho ženou a odchází z domova prokleta rodinou a souvěrci. Vyprovází i žalozpěv jejího děda.

- Nikola Šuhaj loupežník
  - 1933, baladický román, v němž se propojuje legenda se skutečností
  - celý příběh je vsazen do už zmíněné Zakarpatské Rusi
  - děj knihy začíná za války, kdy mladý Nikola Šuhaj a jeho německý kamarád utekli z fronty a schovali se v chýši jedné ruské ženy. Ta jim namíchala lektvar, díky němuž se od nich budou odrážet všechny kulky, a nebude je možno zastřelit. Na oplátku jí slíbili, že si vezme její dvě hloupé a zablešené dcerky. Na druhý den však zjistili, že je to čarodějnice, a tak ji zabili a utekli. Poté se rozešli každý svou cestou a nikdy se už nespatřili.

14.9.

- po válce se Nikola vrací domů do rodné Koločavy, kde také bydlí jeho milá Eržika, se kterou se pravidelně schází, a kterou velmi miluje
- jenže po válce je Koločava v totální bídě, a tak Nikola začíná řádit. Vyrabuje místní notářství a židovské obchody, sesadí starostu a nastolí nový řád. To se ale nelíbí četníkům, tak na něj druhý den posílají ozbrojenou eskortu vojáků, kterou ho chtějí přinutit k poslušnosti. V tuto chvíli se však Nikola stává obávaným loupežníkem a zároveň legendou

Bohatým bere a chudým dává a nikdy nikoho - mimo sebeobranu nebo ze spravedlivé msty - nezabije.

- se svými kamarády a mladším bratrem Jurajem přepadává poštovní vozy, bohaté Židy, krade zboží a peníze, které pak dává lidem. Četníci se ho pořád pokouší lapit, ale nedaří se jim to, tak lapí Eržiku.
- všechny, co s ním kdy promluvili, bijí a pronásledují. Všichni však drží s ním. Nakonec je vypsána odměna na jeho hlavu. Jeho kamarádi této odměně neodolají a vydají se ho zabít. Dalším důvodem je že Nikola zabil otce jednoho ze svých kamarádů.
- vylákají ho na louku a jeden z jeho kamarádů mu zatne zezadu sekyru do hlavy a Nikola umírá. Nakonec však stejně žádnou odměnu nedostanou. Eržika se po jeho smrti znovu vád a porodí jeho dceru Anču. Nikola je pohřben na Koločavckém hřbitově, bez náhrobku a bez rakve, ale jeho legenda žije dál v Koločavských lesích.
- Zakarpatská Rus potřebovala hrdinu…

- ROZBOR:

  - Závěrečné období je věnováno dětem…
    - Biblické příběhy
      - 1939, příběhy ze Starého zákona
      - O mudrci Bidpajovi a jeho zvířátkách

- Manifest sedmi:
  - Marie Majerová
    - redaktorka Rudého práva

            - začíná poezií (verši), poté se pouští do povídek (Panenství, Plané milování…) .. společné: nastolení ženské otázky, osudy žen .. poté se stává představitelkou proletářské prózy
            - měla výjimečný literární talent - upozornila na sebe románem Náměstí republiky
                - hlavní hrdinka se vyrovnává s anarchismem...
            - román Nejkrásnější svět
                - proletářská próza .. hlavní hrdinka mladá dívčina .. levicově zaměřené
            - utopický román Přehrada
            - její nejlepší dílo - generační román Siréna
                - generační román - autor si vybere nějakou rodinu .. po určité generace je sleduje, jak se vyvíjí… Majerová si všímá čtyř generací Hudců
                - Siréna - svolávala ráno dělníky do práce .. pozdě odpoledne/večer když zahoukala, mohli jít domů .. vykořisťování dělnického lidu .. autorka jistou dobu žila na Kladně mezi dělníky - toto prostředí poznala .. musela použít slangu, kladenského nářečí
                - Robinsonka
                    - Robinsonáda = uvržen do tíživé životní situace, ze které si musí pomoci úplně sám ..
                    - knížka určená mládeži
                    - dívence zemře maminka .. z bezstarostné holky, která nic nemusí dělat, se stává děvče, která se musí starat o celou domácnost .. doma si hraje na Robinsona .. má pocit, že je doma uvězněna jako na ostrově…
                    - 1947 obdržel film v Benátkách nějakou cenu
        - Helena Malířová
            - spisovatelka .. manželka Ivana Olbrachta
        - Ivan Olbracht
        - Stanislav Kostka Neumann
        - Jaroslav Seifert
        - Josef Hora
        - Vladislav Vančura
    - jejich postoj se nelíbil dalším autorům
- Marie Pujmanová
    - její otec univerzitní profesor .. neměli nic společného s proletariátem .. nepustili by Marii do školy mezi ostatní děti - měla domácího učitele
        - Ferdinand Pujman
    - literární talent:
        - trilogie:
            - 1. díl: Lidé na křižovatce
                - umělecky nejhodnotnější
            - 2. Hra s ohněm
            - 3. Život proti smrti
            - sága začíná ve 20. letech hospodářskou krizí .. poté jde přes okupaci republiky, domácí a zahraniční odboj…
            - podařilo se jí při svých postavách zobrazovat černobíle .. manželka velmi bohatého továrníka má sociální cítění a nejsou jí lhostejné poměry dělnické rodiny, která bydlí poblíž
        - novela Předtucha

            - rodiče dětí (univerzitní profesoři, vědci) jedou do ciziny .. tam i zpět jedou vlakem .. děti si myslí, že se s tím vlakem na zpáteční cestě něco stane .. vlak skutečně vykolejil, zahynula spousta lidí .. děti žijí s tím, že jim rodiče zahynuli .. avšak oni vlak nestihli a jeli dalším

15.9.

- Ruralismus (Ruralisté)
    - koncem 19. století měl venkov specifické postavení - venkov se bral jako místo, kde jsou lidé morálně nezkažení (bral se jako zdravé jádro národa)
    - Ruralismus se od toho odrazil .. Rurále = půda .. východiskem byl intimní vztah k půdě .. viděli v půdě život (půda je cena, protože nám dává obživu), symbol češství .. morální nezkaženosti .. ekonomická stabilita společnosti
        - s kultem půdy je spjat kult rodiny .. brali se grunty - aby byl větší grunt, více půdy… lidé na gruntě při sobě drželi, kdyby měli padnou, museli grunt udržet… umělci, kteří v duchu ruralismus psali, velice často pocházeli z venkova - byla povinnost o tom psát, silný vliv katolicismu .. ve městě jsou lidé zkažení…
    - Josef Knap
        - prozaik, básník, publicista, divadelní a literární historik a kritik .. napsal monografii o V. Šrámkovi (Ztracené jaro, Réva na zdi)
    - František Křelina
        - krize nebyla jen hospodářská, ale i mravní a náboženská
        - Každý své břímě
            - hlavní postava - lidický farář
    - Vojtěch Martínek
        - generační román Kamenný řád

16.9.

- Imaginativní (imaginární) próza
    - bujná obrazotvornost
    - Vladislav Vančura
        - 1891-1942
            - 1.6.1942 popraven na Kobyliské střelnici
        - prozaik, dramatik, režisér, publicista
        - nepříliš dobrý student (lempl), dostal se na práva, poté změnil na medicínu
        - člen a 1. předseda Devětsilu (založeného 1920) - sdružovalo umělce
        - člen KSČ - 1921
            - 1929 vyloučen
        - vedl spisovatelkou sekci - Výbor inteligence
        - Dílo:
            - 1. literární pokusy již na gymnáziu
            - významnější práce až z konce 2. desetiletí 20. stol.
            - jeho dílo ovlivněno: 1. světovou válkou, expresionismem, mnoho experimentů
            - typický specifický jazyk a sloh, zvukomalba
                - archaismy .. knižní výrazy .. slova ze slovníku 19. stol. .. jadrné výrazy (peprný, nepatří do spisovné mluvy .. nemusí to být vulgarismus) .. lidová mluva .. mistr metafory
                - zamiloval se do humanistické češtiny .. složitá, šroubovitá, větná konstrukce humanistické češtiny
                - rozený epik .. prostřednictvím textu komunikuje se čtenářem - čtenáře osloví, klade otázky, glosuje příběhy (komentuje), dovolává se cizího názoru

    - jazyk bohatý
- Typické znaky
    - děj je potlačen, důležité místo má vypravěč
    - hodnotí chování postav
    - části příběhů - filmové scénáře
    - témata: opěvování života, zdůrazňování prožitků, detailní vyjádření nálady, barevnost příběhu, city

- Povídkové soubory:
    - Amazonský proud
    - Dlouhý, Široký a Bystrozraký
        - díla silně poetistická, imaginární, mnohoznačná
- Romány:
    - Pekař Jan Marhoul
        - umí vše jen ne obchodovat
        - dává zboží na dluh .. každý ho ukecá
    - Pole orná a válečná
    - Markéta Lazarová
        - klenot české kinematografie .. vrcholné dílo
    - Konec starých časů
    - Obrazy z dějin národa českého
        - historické .. je beletrizováno .. původně se do toho pustil kolektiv autorů, posléze na tom pracoval Vančura sám .. zamýšlel 4 díly .. stihl napsat 2 kompletní a torzo ze třetího
- Novela:
    - Rozmarné léto
- pro děti:
    - Kubula a Kuba Kubikula
- Drama
    - Jezero Ukereve
        - hraje se v divadlech dodnes

- Markéta Lazarová
    - hlavní postavy: Kozlík, Mikoláš, Markéta a Kristián
        - Mikoláš je Kozlík .. Markéta je z rodu Lazarů .. zamilují se do sebe
    - námět: inspirace ve středověkých příbězích o rytířích
    - hlavní myšlenka: autor chtěl zachytit obyčejnou lásku dvou prostých lidí
    - přínos díla: autor poukazuje na hrdost a morálnost lidí, které bychom jinak odsoudili
- citáty:
    - civilizace je jen nástroj a lidé jsou vše
    - člověk, který se neohlíží, nevzbudí pozornost
    - i láska je méně než život
    - smrt není strašná
    - země bez stromů je chudá země
    - tento způsob léta zdá se mi poněkud nešťastný

17.9.

- Psychologická próza
    - hrdinové budou abnormální, vyšinutí…
    - Jaroslav Havlíček

- Petrolejové lampy
    - hlavní hrdinka představuje Štěpku Filiánovou .. není příliš hezká, směje se příliš nahlas, zamlada měla nápadníka (upadl jí ve válce), nyní už má o ně nouzi .. stává se terčem posměchu - stará panna (po 30ti nevdaná žena = ostuda), obléká si různé nevkusné oblečení… touží se vdát a mít děti
    - Kalina - její bratranec přijede .. Štěpka si prosadí svou a za Kalinu se provdá .. Kalina jí neprozradil, že má syfilis (= nemůže mít děti) .. když to zjistí, tak se jí půlka života sesype .. chce s ním alespoň být na venkově .. Kalina pracovat nechce, nemoc postupuje, stává se z něho zvíře… manželství = peklo .. pomáhá jí druhý bratranec (bratr Kaliny) .. Kalina se stává nebezpečným pro okolí, Štěpka ho dá do ústavu pro nemocné…
    - konec je neuzavřený .. napadlo jí, že si vezme druhého bratrance .. ale nemilovala ho, nic by tím nezískala…
    - lampa = symbol domova, rodiny
- **Nezval: „Ty jsi krásná jako střevíc plující za povodně kolem našeho okna s rozsvícenou petrolejovou lampou“
    - Ta třetí
        - román
        - žena (vdova) je úplně jiná než přítelkyně muže - introvertní, tichá .. začaly se mu líbit obě .. hraje to na obě dvě strany .. o sobě neví, žijí svůj život .. vstupuje do toho „Ta třetí“ .. je natolik slabošský, že když už má vyjít pravda najevo, že spáchá sebevraždu .. „Ta třetí“ je chápána jako smrt .. nečestný, podvádí, lže, slibuje
    - Helimadoe
        - román
        - he/li/ma/do/e = Helena, Lída, Marie, Dora, Ema
        - 5 dcer, který zemřela matka .. pomáhají tatínkovi .. mají dennodenní rozpisy, kdo se stará o ordinaci, domácnost, zvířata…
        - vstoupí do toho malý nezralý kluk .. lékař ho léčil na nějakou chorobu .. řekl jim, že by bylo dobré se léčit na venkov .. nabídl se, že ho vezme k sobě domů
        - pozoruje životy žen .. do některých se zamiluje .. ženám se nakonec podaří vyprostit se z tohoto systému a začít žít vlastním směrem
    - Neviditelný
        - román
        -